

**CENTRUM
EDUKACJI FILMOWEJ**

Materiały edukacyjne do lekcji

Lekcja W KINIE

Szkoła podstawowa, klasy 4-8:

Scenariusz przed udziałem uczennic, uczniów w **Lekcji w kinie**: *Zanim pójdziesz do kina* pod redakcją Barbary Klimczak (kulturoznawczyni i polonistki).

Patronat honorowy

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

SNAP | Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów

Patronat merytoryczny

IBE | INSTYTUT
BADAŃ
EDUKACYJNYCH

Patronat medialny

POLONISTYKA
CZASOPISMO DLA NAUCZYCIELI

Życie Szkoły
EDUKACJA Wczesnoszkolna

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

Stowarzyszenie
Filmowców
Polskich

FILMWEB

miasto
DZIECI.pl

Joanna Bieńko
polonistka

Magdalena Stokowska
polonistka, nauczycielka wiedzy o kulturze

Scenariusz do projektu Lekcja w kinie

Zanim pójdziesz do kina

Poniższy scenariusz przeznaczony jest do realizacji na lekcjach języka polskiego lub godzinie do dyspozycji wychowawcy/wychowawcy klasy w szkole podstawowej w klasach 4 - 8.

Oparty jest na wyjątkowym filmie *Cinema Paradiso*¹, który prezentuje przede wszystkim indywidualne postrzeganie zjawiska kina w kinie, ale dotyczy także przyjaźni, pierwszej miłości, opuszczenia rodzinnego miejsca (dzieciństwa), wreszcie powrotu do przeszłości i emocji z nim związanych. Lekcja opiera się na wyselekcjonowanych fragmentach filmu, które obrazują, jak istotne miejsce może (mogło?) zajmować kino w życiu człowieka w powojennym świecie, który był uboższy w formy spędzania wolnego czasu pojawiające się wraz z rozwojem cywilizacji.

Proponowane zagadnienia można realizować opcjonalnie w zależności od możliwości percepcyjnych dzieci.

Temat: **W królestwie X muzy**

Cele lekcji²

Uczennica/uczeń:

- potrafi określić celowość istnienia kina jako ważnego zjawiska potrzebnego w życiu człowieka;
- dokonuje refleksyjnej oceny zjawiska, jakim jest kino;
- kształci swobodę swojej wypowiedzi na temat prezentowanych na lekcji tekstów kultury;
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio;
- świadomie i z uwagą odbiera prezentowane teksty kultury;
- rozpoznaje normy zachowania w miejscu publicznym.

¹ *Kino Paradiso* – włoski film fabularny z 1988, drugi w dorobku reżyserskim Giuseppe Tornatore. Przedstawia historię przyjaźni kinooperatora Alfredo i małego chłopca Toto, którego wprowadza w magiczny świat kina.

Premiera: 17 listopada 1988 (Włochy)

Reżyseria: Giuseppe Tornatore

Muzyka: Ennio Morricone

Nagrody: m.in. Nagroda Akademii Filmowej oraz Złoty Glob za najlepszy film nieanglojęzyczny (1990).

² Cele lekcji sformułowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Formy pracy

- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca zbiorowa.

Metody

- problemowa;
- rozmowa kierowana;
- burza mózgów;
- oglądowa.

Wykorzystane środki dydaktyczne

- płyta z filmem *Cinema Paradiso*³;
- fragment serialu z serii *Jaś Fasola*: <https://www.youtube.com/watch?v=YPL4zrwbGh8>;
- załączniki: tabela, tekst, karta pracy.

Czas trwania lekcji: 45 min.

Proponowany przebieg zajęć:

- 1) Podaj temat lekcji, określ jej cele i zapytaj, czy uczennice, uczniowie wiedzą, dlaczego o kinie mówimy X muza. Wytlumacz, że dziewięć muz w mitologii greckiej to boginie sztuki i nauki⁴. Współcześnie określa się kino i film jako dziesiątą muzę, ponieważ traktuje się je na równi z teatrem i śpiewem.
- 2) Wprowadź krótko w tematykę filmu *Cinema Paradiso*, np.:
Film „Cinema Paradiso” to historia przyjaźni operatora Alfredo, który wyświetla filmy w małym, włoskim miasteczku oraz Toto, chłopca, który ulega fascynacji kinem. Tytułowe kino Paradiso pełni ważną funkcję w małomiasteczkowej społeczności, która ukazana jest w filmie krótko po zakończeniu II wojny światowej.

³ Film dostępny również w Internecie.

⁴ Kalliope - poezja epicka oraz filozofia i retoryka, przedstawiano ją z tabliczką i ryłcem;

Klio - historia, przedstawiano ją ze zwojem papirusu;

Erato - poezja miłosna, przedstawiano ją z kitarą;

Euterpe - poezja liryczna, gra na flecie, przedstawiano ją z aulosem;

Melpomene - tragedia i śpiew, przedstawiano ją z maską tragiczną;

Polihymnia - pieśń, poezja chóralna, pantomima, przedstawiano ją zawsze głęboko zamyśloną, bez atrybutu;

Talia - komedia, przedstawiano ją z maską komiczną;

Terpsychora - taniec, przedstawiano ją z lirą i plektronem;

Urania - astronomia i geometria, przedstawiano ją z cyrklem i kulą nieba (gwiezdny globusem).

Następnie zaprezentuj wybrane fragmenty filmu (ok. 10 min.):

I fragment: 43:15 –48:10

II fragment: 52:30 – 55:55

III fragment: 1:10:24 – 1:12:45

3) Po obejrzeniu pokieruj rozmowę/dyskusję wokół pytań, np.:

- Po co mieszkańcy miasteczka chodzą do kina?
- Jak reagują na oglądane filmy, jak się zachowują w kinie?
- Jakie towarzyszą im emocje i dlaczego?
- Jakie znaczenie ma w ich życiu film?
- Czy dziś film pełni podobne funkcje, wywołuje u widzów podobne reakcje?
- Po co nam kino?
- Jakim pomysłem na spędzanie czasu wolnego jest kino w dobie rozlicznych rozrywek proponowanych przez kulturę masową?

[Pytania odnoszące się do wybranych fragmentów filmu pozwolą na określenie miejsca kina w małej, sycylijskiej społeczności, która jest sportretowana w filmie oraz na nazwanie emocji, które były udziałem widzów. Odpowiedzi powinny odnosić się do rangi kina jako ważnego miejsca rozrywki i ucieczki od codzienności dla bohaterów filmu w latach 40. XX w.]

Końcowy fragment dyskusji powinien zaś być nakierowany na problem celowości istnienia kina w życiu człowieka – do czego jest potrzebne, jakie potrzeby zaspokaja, co dzięki niemu zyskuje człowiek.]

Pojawiające się podczas rozmowy odpowiedzi zapisz jako wnioski na arkuszu papieru (z zaznaczeniem, że oczywiście listę tę można jeszcze rozwijać, gdyż film we współczesnym świecie, choć kojarzony głównie ze sztuką i rozrywką, ma jednak bardzo szerokie zastosowanie).

4) Poproś uczennice, uczniów, aby w parach zastanowili się nad zaletami i wadami dzisiejszego kina i wpisali je do tabeli. Narysuj na tablicy lub flipcharcie tabelę i poproś o przerysowanie jej do zeszytów lub wydrukuj i rozdaj (załącznik nr 1).

ZALETY KINA	MINUSY KINA	?
Np. – możliwość obejrzenia premier filmowych – doskonała jakość obrazu, dobre nagłośnienie – atmosfera	Np. – drogie bilety – reklamy – głośne rozmowy widzów	

5) Rozdaj tekst (załącznik nr 2) – młodszym dzieciom (klasy 4 – 5) przeczytaj lub opowiedz.

Następnie poproś, by w trakcie czytania czy słuchania wypełniali trzecią część tabeli "?" - są to zachowania bądź cechy, z którymi dzieci miały problemy z jednoznaczną oceną jako wady bądź

zalety. Wspólnie omawiają te wątpliwości i starają się ustalić, z czego wynikają różnice w ich odbiorze oraz ustalają i zaznaczają za pomocą "+" i "-", które z nich są do zaakceptowania, a których nie powinno się stosować.

ZALETY	WADY	?
Np. – możliwość obejrzenia premier filmowych – doskonała jakość obrazu, dobre nagłośnienie – atmosfera	Np. – drogie bilety – reklamy – głośne rozmowy widzów	Np. – jedzenie przekąsek typu popcorn – używanie telefonu

6) Na zakończenie odtwórz fragment filmu *Jaś Fasola w kinie*.

<https://www.youtube.com/watch?v=YPL4zrwbGh8>

7) Uczennice, uczniowie komentują zachowanie bohatera oraz, pracując w grupach, układają i zapisują 5 zasad prawdziwego kinomana (załącznik nr 3). Następnie wspólnie redagują *Savoir-vivre kinomana*. Wyniki pracy umieść w widocznym miejscu. Przed pójściem do kina przypomnij, co ustalili, a po powrocie z kina porozmawiaj, czy udało im się zachowywać zgodnie z ustalonymi przez nich zasadami.

ZALETY KINA	MINUSY KINA	?
Np.	Np.	

Warto czy nie warto chodzić do kina?

Chodzenie do kina to dziś bardzo popularny sposób na spędzenie wolnego czasu. (...) Może to o wielkość sal chodzi, ale rzadko zdarza się, by sala kinowa była wypełniona do ostatniego miejsca – kiedyś idąc na wyjątkowo popularny film trzeba było kupić bilet już kilka dni wcześniej.

Wychodzi więc na to, że zainteresowanie jest, ale już nie tak duże. (...) Warto jeszcze chodzić do kina? Czy wielosalowe multipleksy to dobre miejsce na obejrzenie najnowszej produkcji z ulubionym aktorem czy też aktorką?

Argumenty za

W Internecie można znaleźć setki wątków na ogólnodostępnych forach na temat tego, czy instytucja kina jest jeszcze potrzebna (...). My spróbujemy ocenić (w miarę obiektywnie) zalety i wady odwiedzania miejskich kin. Do bezdyskusyjnych plusów tych instytucji – bierzemy pod uwagę także multipleksy – należą:

- zaawansowane technicznie nagłośnienie oraz cyfrowa jakość obrazu (nawet mniejsze kina posiadają dziś projektory cyfrowe),
- możliwość obejrzenia najnowszych produkcji filmowych (multipleksy stawiają przede wszystkim na popularne tytuły z wytwórni Hollywood, a mniejsze placówki dostarczają swoim klientom bardziej lokalne i ambitne kaski),
- wygoda oglądania (duży ekran oraz specjalne, kinowe fotele),
- możliwość spotkania z przyjaciółmi, miłego spędzenia czasu,
- okazjonalne wydarzenia (np. maratony filmowe, przeglądy filmowe, transmisje meczów oraz koncertów itd.),
- wiele promocji, a często możliwość otrzymania nagrody (wystarczy kupić bilet i zarejestrować go w jakimś konkursie).

Argumenty przeciw

Kino to jednak nie raj na ziemi i dla niektórych wizyta w nim może wiązać się z niezbyt miłymi wspomnieniami. Teoretycznie do kina idzie się przecież na wybrany film, jednak niektórzy zdają się nie rozumieć kultury wspólnego seansu. Płacąc za bilet potrafią uprzykrzać innym te 2-3 godziny spędzone na sali kinowej, dlatego rozumiemy obiekcje niektórych osób, a jest ich kilka:

- jedzenie i picie na sali (nie żeby kino miało zamienić się w teatr, ale szeleszczenie i siorbanie podczas filmu mogą zepsuć odbiór osobom siedzącym wokół, no i popsuć klimat scen rozgrywanych na ekranie),
- horrendalnie drogie przekąski (sprzedaż popcornu i innych przekąsek to dla kina główne źródło dochodów, jednak wątpliwej jakości jedzenie, które kosztuje więcej niż sam bilet to już lekka przesada; tutaj nawet butelka zwykłej wody potrafi kosztować więcej niż cola w sklepie spożywczym),
- drogie bilety (nic i tak nie pobije cen przekąsek, chociaż wyjście rodzinne do kina może skończyć się naprawdę sporym rachunkiem),
- ilość reklam (oczywiście z czegoś kino musi się utrzymywać, ale klient nigdy nie wie dokładnie, o której faktycznie zacznie się seans),
- większość produkcji, które trafiają do kina można tego samego dnia znaleźć w Internecie (zazwyczaj są tam umieszczone nielegalnie),
- brak klimatu tajemniczości (magia kina to obecnie technologia 3D i tacka słonych nachosów z sosem serowym lub salsą).

[Źródło: <http://kochamteatr.pl/warto-czy-nie-warto-chodzic-do-kina/>]

Savoir-vivre kinomana

PORADNIK KINOMANA

1.
2.
3.
4.
5.

[Źródło obrazów: <https://pixabay.com/pl/>]